

Verslag

Informatiebijeenkomst Renovatie/Nieuwbouw Sellingen – 28 juni 2023

Woensdag 28 juni vond de informatiebijeenkomst 'Renovatie/Nieuwbouw Sellingen' plaats in het Hof van Sellingen. In een transparante en open sfeer gaf Waterbedrijf Groningen toelichting op het project 'Renovatie drinkwaterlocatie Sellingen'. De aanleiding en achtergronden werden toegelicht aan de ruim dertig mensen die op de uitnodiging waren afgekomen. Vanuit actieve belangstelling en betrokkenheid was er volop aandacht voor de ontwikkelingen en het project en zowel tussendoor als na afloop werden er verdiepende vragen gesteld en/of aandachtspunten aangekaart. Deze staan -net als dit verslag en de presentatie- online.

Tijdens het welkomstwoord en voorstelronde werden ook enkele overige aanwezige organisaties genoemd, zij waren aanwezig vanuit betrokkenheid of rol bij project Renovatie drinkwaterlocatie Sellingen: Provincie Groningen, waterschap Hunze en Aa's, gemeente Westerwolde en - met kennisgeving afwezig - Staatsbosbeheer.

Verslag van de presentatie

De presentatie bestond uit drie delen: 1.) Waterbedrijf Groningen 2.) Grondwaterwinning Sellingen en 3.) Renovatie drinkwaterlocatie Sellingen. De presentatie, het verslag en de vragen/aandachtspunten met antwoorden staan hier: www.waterbedrijfgroningen.nl/projectsellingen

Hieronder staat een verslag van de [presentatie](#). We verwijzen af en toe ook naar bestaande informatie voor extra duiding, als achtergrondinformatie.

Deel 1 – Waterbedrijf Groningen

Sheets 3-9 / Waterbedrijf Groningen in het kort

De beschikbaarheid van zoet water en de drinkwaterlevering staan onder druk. Dit is ook veelvuldig in het nieuws. Het drinkwater en het dreigende tekort eraan is ook in het Groningse de laatste tijd vaak in het nieuws: de huidige bronnen voor drinkwater staan onder druk o.a. door klimaatverandering en een verslechterende waterkwaliteit. En tegelijkertijd stijgt de vraag naar drinkwater deels als gevolg van Klimaatverandering (langere droge zomers) maar ook bevolkingsgroei. Hoe wij hier als waterbedrijf mee omgaan komt verderop in de presentatie aan de orde, maar eerst werd Waterbedrijf Groningen als organisatie toegelicht:

Over de oprichting ruim 140 jaar geleden en de doorontwikkeling van de drinkwatervoorziening in Groningen [zie hier voor meer info](#). Ook nu is nog altijd het leveren van 24/7 drinkwater onze opdracht en bestaansrecht, [lees hier meer over WBG anno nu](#). De drinkwaterlocaties van Waterbedrijf Groningen bevinden zich al van oudsher in de grensstreek van Groningen/Drenthe. De reden hiervoor is dat het grondwater in de Provincie Groningen vanwege het zilte karakter -brak grondwater- minder geschikt is voor de bereiding van drinkwater. Sommige locaties staan aan de rand van de Provincie Groningen, sommige net over de grens in Drenthe. In de basis komt het grondwater afkomstig van het Drents Plateau, in de waterwingebieden pompen we het op. Behalve grondwater maakt het Waterbedrijf ook gebruik van oppervlaktewater uit de Drentsche Aa, [zie hier](#).

Sheets 9-11 / De huidige drinkwatervoorziening staat bij Waterbedrijf Groningen onder druk

Om ook in de toekomst alle klanten te blijven voorzien van voldoende drinkwater zet Waterbedrijf Groningen in op 'meer en minder water', [zoals hier staat toegelicht](#). Waterbedrijf Groningen werkt daarmee stevig aan de 'Watertransitie Groningen'; én door inzet op minder watergebruik -bij onszelf, en bij consumenten, bedrijven en de industrie én tegelijkertijd zijn we op zoek naar meer water. We werken gelijktijdig aan zowel korte- als lange termijnmogelijkheden. Mogelijkheden op korte termijn waaraan we werken zijn bijvoorbeeld een uitbreiding van de bestaande watervergunning op locatie De

Verslag

Groeve. En op Sellingeren willen we de bestaande capaciteit op locatie Sellingeren maximaal benutten, hier gaan we ook dieper op in tijdens deze informatiebijeenkomst.

Verder worden er mogelijkheden op (middel)lange termijn voor nieuwe bronnen (waterwingebieden) onderzocht en onderzoekt het Waterbedrijf Groningen mogelijkheden voor zoveel mogelijk hergebruik van water bij bedrijven en onderzoeken we de mogelijkheden voor brak-waterzuivering. Totaal vijf routes vormen de strategie van [Watertransitie Groningen](#). Het project Renovatie drinkwaterlocatie Sellingeren is een van de onderdelen van route vijf.

Deel 2 – Grondwaterwinning Sellingeren

Sheet 11-14 / drinkwaterlevering vanaf locatie Sellingeren

Drinkwaterlocatie Sellingeren heeft sinds realisatie en ingebruikname in 1972 een vergunningscapaciteit van 3,5 miljoen kuub grondwater per jaar. Met de inzet van de huidige productiecapaciteit van de zuivering en de negen winputten leveren we circa 2 – 2,2 miljoen kuub per jaar. Daarnaast hebben WMD en Waterbedrijf Groningen in 2015 een koppelleiding bij De Monden in gebruik genomen. Via deze leiding levert WMD (Waterleidingmaatschappij Drenthe) jaarlijks 2,5 miljoen kuub water aan Waterbedrijf Groningen. Deze koppelleiding zorgt voor een extra robuuste infrastructuur en een verstevigde leveringszekerheid voor beide waterbedrijven; we kunnen zo over een weer elkaar bijstaan in geval van een grotere calamiteit/uitval waterlevering. Daarnaast bood het Waterbedrijf Groningen de mogelijkheid om Sellingeren om te bouwen tot een distributiepompstation en de grondwaterwinning en drinkwaterproductie op Sellingeren te stoppen. Door alle actuele ontwikkelingen en veranderingen wil Waterbedrijf Groningen echter de watervergunning en mogelijkheden van Sellingeren juist nu optimaal gaan benutten.

Aan de hand van de kaart met het grondwaterbeschermingsgebied wordt toegelicht dat het verhogen van de productiecapaciteit tot de daadwerkelijke vergunningscapaciteit mogelijk tot veranderingen in de grondwaterstand kan leiden. Het grondwaterbeschermingsgebied (sheet #12) is destijds in 1972 bepaald op basis van de vergunningscapaciteit van 3,5 miljoen kuub per jaar, hetgeen we nu ook willen winnen/zuiveren. Hoewel de 3,5 miljoen kuub per jaar dus binnen de bestaande vergunning valt, willen we vooraf zeker zijn of en welke effecten de verhoging met zich mee brengen voor o.a. natuur, landbouw en bebouwing. Hiervoor zijn drie acties uitgevoerd en/of in voorbereiding:

- **Natuur:** In 2022 is er een natuurtoets uitgevoerd om in kaart te brengen wat de verhoging mogelijk betekent voor de natuur en natuurontwikkeling van de afgelopen jaren in de omgeving. Uit het onderzoek blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn op de nu aanwezige natuur en ambities in het gebied mits het puttenveld naar het noorden wordt uitgebreid. Waterbedrijf Groningen heeft het onderzoek aangeboden aan de provincie en dit is positief beoordeeld.
- **Landbouw:** Met de landeigenaren/agrariërs is en/of wordt contact gezocht om dit najaar samen verder in gesprek te gaan en samen te kijken naar een nieuwe droogteschaderegeling samen ook met de onafhankelijke instantie Advies Commissie Schade Grondwater (ACSG). Hiervoor wordt later dit jaar een apart traject gestart met de betrokkenen.
- **Bebouwing:** Ten aanzien van de bebouwing verwachten we geen effecten, mede omdat bebouwing van natuurlijke oorsprong op zandgronden staan (andere type grondslag ondergrond dan waar de winputten en de grondwaterwinning gesitueerd zijn. Ook hierin willen we een zorgvuldig aanpakken en zaken kunnen uitsluiten. Zodoende hebben we een extern bureau ingeschakeld en zij gaan in het najaar nader onderzoek doen waar de mogelijke gronden liggen en waar, welke

Verslag

mogelijke effecten zich kunnen voordoen. Dit doen ze door o.a. te kijken naar de profielopbouw in de ondergrond, de grondwaterstanden, de grondwaterstandsveranderingen door de waterwinning doorrekenen en de mogelijke effecten hiervan in kaart brengen. Uiteraard zullen we over het onderzoek en de uitkomsten informatie delen met de omgeving. Onze verwachting is dat met alle inzichten en gegevens die er reeds zijn het nieuwe onderzoek geen opvallende resultaten zal opleveren. Maar om dit zeker te weten voeren we dit onderzoek juist uit.

Deel 3 – Renovatie drinkwaterlocatie Sellingen

Sheet 17-35 / Renovatie & Nieuwbouwproject Sellingen

Een viertal zaken worden nader toegelicht: 1) het zuiveringsproces Sellingen, 2) aanleiding voor de renovatie, 3) toelichting op projectonderdelen en 4) globale planning op hoofdlijnen.

Verder is het van belang om te weten is dat het projectteam nog volop bezig is met uitvoering van enkele onderzoeken, de verdere uitwerking van het ontwerptraject en voorbereidingen bouwfase. Kortom, de hoofdlijnen en de contouren zijn bekend, maar nog lang niet alle details zijn uitgewerkt. De presentatie en toelichting van vanavond is dan ook met name bedoeld om iedereen in een vroeg stadium eerst op hoofdlijnen te informeren en te betrekken bij de (concept)plannen. En op een later moment in het jaar, als meer details bekend zijn, volgt uiteraard nog weer meer informatie en toelichting.,

(1) Toelichting zuiveringsproces Sellingen

Op locatie Sellingen wordt grondwater gebruikt voor de productie van drinkwater. Grondwater is van nature erg schoon door de natuurlijke zuivering in de ondergrond. Grondwater neemt ook natuurlijke stoffen op uit de bodem, zoals ijzer, mangaan, kooldioxide en methaan. Het water is dus wel gereinigd, maar nog niet schoon genoeg voor consumptie. Daarvoor moet het eerst worden gezuiverd.

Het grondwater in Sellingen wordt op een diepte van 50 tot 120 meter opgepompt. Grondwater bevat geen zuurstof en wordt daarom eerst belucht in de voorfiltratie. Zo komt het intensief met zuurstof in aanraking, ijzer- en mangaandeeltjes worden verwijderd en kooldioxide en methaan komen vrij in de lucht. Vervolgens wordt het water nogmaals belucht en gezuiverd in de nafiltratie. Daarna gaat het water naar de 'reinwater-opslag tanks'. Van hieruit wordt het drinkwater het leidingnet in gepompt en gaat het op weg naar de klant. De waterleidingen in het voorzieningsgebied van Waterbedrijf Groningen hebben samen een lengte van zo'n 5000 kilometer. De verschillende pompinstallaties zorgen voor voldoende druk, zodat het water altijd met dezelfde druk bij u uit de kraan komt

De zandfilters (de voor- en nafilts) raken na verloop van tijd verzadigd. We maken deze tussendoor schoon door deze met schoon water terug te spoelen: we spoelen dan met schoon water in omgekeerde richting. Dit spoelwater wordt vervolgens op de slibvijvers gebracht. Het spoelwater bevat o.a. ijzer en mangaan, dit bezinkt in de slibvijvers en periodiek worden de slibvijvers uitgebaggerd. Het slib wordt via [Aquaminerals](#) elders opnieuw weer als grondstof ingezet, waarmee we zorgen voor een duurzame en circulaire verwerking van reststromen.

(2) Aanleiding voor de renovatie

WBG levert sinds 1972 jaarlijks circa 2,0 – 2,2 miljoen kuub drinkwater vanaf Sellingen. De locatie heeft vanaf het prille begin een watervergunning voor 3,5 miljoen kuub per jaar. Het is met de huidige zuivering- en distributiecapaciteit echter niet meer mogelijk om deze hoeveelheid daadwerkelijk te kunnen zuiveren en leveren. De locatie en installaties hebben een bouwkundige- en technische renovatiebehoefte (mede door het bereiken van 'einde technische levensduur') en daarnaast is op

Verslag

basis van de capaciteitsbehoefte een nieuwe zuivering (meer capaciteit) gewenst. Daarmee wordt het straks mogelijk om de bestaande watervergunning ook daadwerkelijk te kunnen benutten. Verder willen we vanuit duurzaamheidsoverwegingen twee extra installaties toevoegen aan het zuiveringsproces: vacuümontgassing (methaan afvangen/verbranden) en spoelwaterhergebruik.

In 2021 is als eerste renovatieslag een bouwkundige renovatie uitgevoerd aan het hoofdgebouw: de onnodige hoeveelheid ruimte (ruimtes niet in gebruik) kosten onnodig onderhoud- en beheer. De bouwkundige renovatie had zodoende als insteek: slim, compact, circulair en duurzaam. Daarbij is er zoveel mogelijk hergebruik gemaakt van materialen, is er nu een eigen energievoorziening door gebruik van (rest)warmte uit drinkwater en is het terrein duurzaam en natuurlijk ingericht.

(3) Toelichting op projectonderdelen

Na bouwkundige renovatie staat nu de technische renovatie gepland. Daarbij willen we zodanig renoveren dat de zuiveringsinstallatie daadwerkelijk de 3,5 miljoen kuub per jaar kan zuiveren/leveren. Van alle onderdelen springt dan ook de nieuwbouw van de zuivering het meest in het zicht (sheet #22 in één oogopslag). Van de overige onderdelen zijn de verschillen tussen de huidige situatie en de nieuwe situatie nauwelijks zichtbaar. Het totale renovatie- en nieuwbouwproject op Sellingen bestaat uit vier delen welke hieronder kort worden toegelicht:

Deelproject 1. Renovatie winveld

Het gaat hier enerzijds om de volledige renovatie van de negen winputten en al het leidingwerk van de Zuid-serie in het winveld. Anderzijds gaan we op de Noord-serie alle bestaande zeven oude bronnen verwijderen (zijn al jaren niet in gebruik) en dempen deze tot 2 meter onder het maaiveld. En we gaan hier drie of mogelijk vier nieuwe winputten boren. Verder geldt dat we overal nieuwe kabels en gedeeltelijk nieuw leidingwerk aanleggen en twee trafo's vervangen (oude verwijderen nieuwe plaatsen). Een bestaande buis richting de zuivering -niet in gebruik- wordt straks gebruikt als mantelbuis voor elektrakabels, zodat we niet onnodig hoeven te graven en te kappen. Tot slot wordt het boren van nieuwe winputten kort toegelicht; is totaal niet te vergelijken met het boren naar gas. Ter illustratie hier twee voorbeelden:

[Waterbedrijf moet waterputten verplaatsen bij De Groeve - RTV Noord](#)

[Waterbedrijf Groningen slaat vier nieuwe waterputten - RTV Noord](#)

Deelproject 2. Nieuwbouw zuivering

Dit deelproject omvat de nieuwbouw van een nieuwe, grotere zuivering cq. filtergebouw. Het nieuwe filtergebouw wordt ontworpen op basis van de nieuwe zuiveringsinstallatie en de twee nieuwe installaties voor vacuümontgassing (methaan afvangen/verbrandingsinstallatie tbv CO₂-reductie) en spoelwaterhergebruik-installatie (om spoelwater maximaal te kunnen hergebruiken). Op basis van de eerste conceptontwerpen hebben we een illustratie toegevoegd (sheet #28). De hoogte wordt circa 15 meter en blijft daarmee aan het zicht onttrokken / onder de tophoogtes van de omringende bomen. Waterbedrijf Groningen is nog bezig met verfijning van het ontwerp en kijkt daarbij naar maximale kansen voor hergebruik materialen en landschappelijke inpassing.

Het nieuwe filtergebouw komt op het terrein achter het Hoofd-Pompgebouw; hiervoor is het noodzakelijke enkele bomen op het terrein van Waterbedrijf Groningen te kappen. Over de bomenkap hebben we, vanuit onze wens alles zorgvuldig te willen doen, al contact met de gemeente en Staatsbosbeheer. De bomenkap is binnen de hekken op het terrein van Waterbedrijf Groningen, zal aan de buitenzijde van het terrein niet zichtbaar zijn voor de omgeving door de bestaande bomen van het Sellingerbos. Aan het einde van het project zorgen we ook weer voor herplant als onderdeel van het (her)inrichten en netjes maken van het terrein.

Verslag

Voor de nieuwbouw is vanwege de beoogde hoogte ook eerst nog een bestemmingsplanwijziging (procedure) nodig en aansluitend volgt nog een bouwvergunningsprocedure. Over deze zaken hebben we al contact met de gemeente en zodra we vanuit onze zijde zicht hebben op het indienen van deze zaken, zullen wij hierover communiceren. Zodat het bekend is dat een publicatie hierover vanuit de gemeente aanstaande is. Na publicatie door de gemeente kunnen inwoners dan eventueel met een zienswijze reageren.

Deelproject 3. Renovatie van de reinwateropslag tanks

De focus ligt hier vooralsnog eerst op het aanbrengen van een nieuwe coating bij de twee tanks aan zowel de binnen- als buitenzijde. Het aanbrengen van nieuwe coating is echter standaard een renovatie in de 12-15 jaar, dit is nodig om de kwaliteit en betrouwbaarheid van drinkwater te kunnen blijven garanderen. Binnen het project wordt zodoende ook nog doorgerekend aan een alternatief (betonnen reinwater-opslag). Pas als alle informatie hierover bekend is kan de afweging worden gemaakt of we toch eerst gaan voor het renovatieplan coating of dat we besluiten tot de nieuwbouw van een betonnen reinwateropslag.

Deelproject 4. Renovatie pompgebouw

Het pompgebouw is het achterste deel van het hoofdgebouw. Daarin staan de pompen opgesteld die het water via de transportleidingen verpompen naar het voorzieningsgebied. Ook deze installatie heeft z'n technische levensduur behaald en is toe aan renovatie. Dit houdt in dat we alle hogedrukpompen inclusief alles rondom de elektrische installaties in het pompgebouw achterin het hoofdgebouw gaan vernieuwen.

Na ingebruikname volgt nog:

Nadat alles in gebruik is genomen wordt vervolgens het bestaande filtergebouw nog gesloopt. Voor veel werk geldt dat we zaken in etappes kunnen doen zonder de waterzuivering en -levering te onderbreken, maar dit kan niet in het geval van de zuivering zelf. Zonder zuivering is er immers geen water om te kunnen leveren. Daarom is er eerst nieuwbouw nodig op een andere plek op de drinkwaterlocatie; hiervoor is de bomenkap noodzakelijk. Voor de nieuwbouw geldt verder ook nog een bestemmingsplanwijziging vanwege de beoogde hoogte (15 meter bovengronds) en een bouwvergunning. Zaken die allemaal nog volgen en waarover we actief gaan communiceren, zoals ook genoemd bij #2 nieuwbouw zuivering.

Aan het einde van het project volgt verder ook nog 'afronding en inrichting terrein'; daarbij kijken we ook naar mogelijkheden voor een verdere verduurzaming, zoals de aanleg van zonnepanelen (of de voorbereidingen hierop) en we blijven de ontwikkelingen volgen voor een nog duurzamere methaan-toepassing. Met de methaan afvangen/verbrandingsinstallatie maken we nu al eerst een grote stap: 95% reductie van de huidige CO₂-uitstoot. Nog duurzamer is het om deze warmte/energie door te leveren. Maar de mogelijkheden hiertoe zijn in de situatie van Sellingen nog niet rendabel. We blijven hierin de ontwikkelingen daarom volgen om mogelijk op termijn het methaangas anders in te kunnen zetten.

(4) Globale planning op hoofdlijnen

Op sheet #35 staat de planning op hoofdlijnen. Heel 2023 omvat enkel de voorbereidende fase, vergunningsaanvragen en voorbereidende werkzaamheden op het terrein cq in het winveld. Per deelproject staat ook de geplande termijn voor de uitvoering weergegeven. Daarbij moet worden opgemerkt dat voor veel werkzaamheden geldt dat het niet de volledige termijn bestrijkt zoals in de planning wordt weergegeven; er zal in etappes worden gewerkt. De planning is derhalve vooralsnog nu op hoofdlijnen en zodra er meer zicht is op wat/wanneer gaan we dit ook gericht aangeven inclusief de verwachtingen wat de omgeving hiervan wel/niet zal merken.

Verslag

Vervolgcommunicatie

We verwachten medio november meer details te kunnen geven van het ontwerp van de beoogde nieuwbouw inclusief meer informatie over de uitvoering van de vier deelprojecten en bijbehorende planning. Dan volgt ook een nieuwe informatiebijeenkomst. Hierover zullen we actief communiceren zoals ook over deze bijeenkomst dd 28 juni.

Verder blijven we tussendoor communiceren over eventuele actuele vorderingen rondom de vergunningprocedures bomenkap, de procedure voor de bestemmingsplanwijziging en de bouwvergunning.

- Deze ontwikkelingen en vorderingen vermelden we op onze projectpagina
- We sturen over deze updates een kort bericht per email aan omwonenden van wie een emailadres bij ons bekend is.
- De updates op de projectpagina zullen we ook via een kort bericht communiceren aan/via Het Blaadje en Kanaalstreek

Algemene informatie over het project staat op de aparte projectpagina op onze website: www.waterbedrijfgroningen.nl/projectsellingen Deze pagina blijven we waar nodig aanvullen met actuele informatie.

Contact

Heeft u tussendoor vragen of opmerkingen, neemt u dan contact met ons op via het mailadres: projectsellingen@waterbedrijfgroningen.nl . Ook kunt u telefonisch contact opnemen met Wiejanda Moltmaker via telefoonnummer 050 –368 8635. Op basis van uw vragen/opmerkingen zorgt zij voor een juiste doorverwijzing/beantwoording.